

Ljungby kommun

Beslut för gymnasieskola efter tillsyn i Ljungby kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Ljungby kommun att vid vite av 800 000 kronor senast den **8 maj 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Föreläggandet gäller omedelbart.

Om Ljungby kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Ljungby kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det vid gymnasieskolenheterna erbjuds studiehandledning på modersmålet till de elever som behöver det. (9 kap. 9 § gymnasieförordningen)

Åtgärd

- Se till att eleverna i gymnasieskolan får studiehandledning på modersmålet om de behöver det.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ljungby kommun att senast den **8 maj 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Föreläggandet gäller omedelbart.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Ljungby kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på gymnasieskolenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i gymnasieskolan, så att den kan användas främst

förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

- Huvudmannen ser till att det vid gymnasieskolenheterna erbjuds och anordnas modersmålsundervisning för de elever som har rätt till detta. (15 kap. 19 § skollagen; 4 kap. 19 § gymnasieförordningen)
- Hemkommunen håller sig löpande under året informerad om hur de ungdomar i kommunen är sysselsatta, som har fullgjort sin skolplikt men inte har fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning. Hemkommunen erbjuder de ungdomar som berörs lämpliga individuella åtgärder, vilka dokumenteras på lämpligt sätt. (29 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att det för eleverna i gymnasieskolan finns sådan tillgång till samtliga kompetenser inom elevhälsan så att den samlade elevhälsan kan arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.
- Se till att det vid gymnasieenheterna erbjuds och anordnas modersmålsundervisning till de elever som har rätt till detta.
- Se till att erbjuda de ungdomar i kommunen som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret lämpliga individuella åtgärder, vilka dokumenteras på lämpligt sätt.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att elever som behöver studiehandledning på modersmålet inte får det. Skolinspektionens utredning visar att bristen pågått under en längre tid trots att huvudmannen bedömt att avsaknad av studiehandledning på modersmålet leder till en sämre måluppfyllelse för berörda elever. Skolinspektionen bedömer vidare att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande då tillgången till skolpsykolog, skolsköterska och kurator inte är tillräcklig. Likaså bedömer Skolinspektionen att kommunen inte fullt ut tar sitt ansvar för de ungdomar som faller inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret.

Föreläggande vid vite

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen bedömer att studiehandledning på modersmålet inte ges i enlighet med författningarnas krav. Utredningen visar att det finns elever i gymnasieskolan som behöver studiehandledning på modersmålet, men som trots det inte ges sådan handledning.

Av gymnasieförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

I det skriftliga underlag som huvudmannen skickat till Skolinspektionen, redovisas att det på gymnasieskolan inte erbjuds någon studiehandledning på modersmålet. Vidare

framgår av samma dokument att gymnasieenheterna sammantaget ansvarar för 147 nyanlända elevers utbildning. I intervju med gymnasielärarna berättar de att det finns 125 elever inskrivna på språkintrödnation.

Gymnasielärare som intervjuats säger att elever på gymnasieskolan i dagsläget inte får någon studiehandledning på modersmålet. Gymnasielärarna berättar att det finns elever på skolan som hade behövt studiehandledning på modersmålet och konsekvenserna av att eleverna inte får det kan bli att de kan få svårigheter att nå kunskapskraven. I samma intervju säger gymnasielärarna att eleverna, för två år sedan, fick studiehandledning via internet men att det inte blev någon varaktighet i denna insats.

Rektorer på gymnasieskolan som intervjuats berättar att det finns elever på gymnasieskolan som är i behov av studiehandledning på modersmålet men att det inte ges någon sådan alls i dagsläget. Rektorerna anger i intervjun att det finns en plan för när och hur studiehandledningen ska kunna komma igång och att det främst gäller för elever i de två största språkgrupperna. Rektorerna säger också att det är svårt att rekrytera studiehandledare och att man hade önskat ett samarbete med den centrala modersmålsfunktionen i Ljungby kommun. Rektorerna säger att måluppfyllelsen påverkas negativt vid avsaknad av studiehandledning på modersmålet.

Gymnasiechefen säger i intervju att studiehandledning inte ges på gymnasieskolan och att frågan om att ge studiehandledning inte varit uppe till diskussion tidigare. Gymnasiechefen har därefter, i kompletterande intervju 2017-10-17, berättat att det inte erbjudits någon studiehandledning de tre senaste åren. Han berättar att det är olyckliga omständigheter som gjort att studiehandledning inte har getts men att en av rektorerna nu har i uppdrag att dra upp riktlinjerna för detta. Gymnasiechefen säger att skolan måste se till att studiehandledningen kommer igång.

Kommunens förvaltningschef och barn- och utbildningsnämndens presidium säger i intervju att bristen på studiehandledning på modersmålet hänger samman med bristen på modersmåls lärare. Detta då modersmåls lärare också är studiehandledare. I intervjun säger förvaltningschefen och de politiska företrädarna att bristen på studiehandledning leder till sämre måluppfyllelse för eleverna.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite.

Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid gymnasieskolan i Ljungby kommun inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Ljungby kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Skolinspektionens utredning visar att det finns elever i gymnasieskolan som behöver studiehandledning på modersmålet, men som trots detta inte får det. Bristen försvårar berörda elevers förutsättningar att nå målen för utbildningen. Utredningen visar att bristen har förelegat under en längre tid. Skolinspektionen bedömer att bristen är allvarlig och föreläggandet ska därmed förenas med vite.

Föreläggande

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Tillgången till elevhälsa är inte tillräcklig för att den samlade elevhälsan främst ska kunna arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

Skolinspektionen bedömer att tillgången till elevhälsa för eleverna i gymnasieskolan i Ljungby kommun inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att det vid gymnasieskolan inte finns sådan tillgång till samtliga kompetenser som ska ingå i den samlade elevhälsan att denna kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande.

Av skollagen framgår att det för eleverna i bland annat gymnasieskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska vara främst förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Chefen för den centrala elevhälsan säger i intervju att den samlade elevhälsan saknar tillräcklig tillgång till skolpsykolog, skolsköterska och kurator för att kunna arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande. I intervjun säger chefen för den centrala elevhälsan att följderna av den bristande tillgången på elevhälsans personal blir att de i dagsläget främst arbetar åtgärdande.

Gymnasiechefen säger i intervju att den samlade elevhälsan inte främst kan arbeta förebyggande och hälsofrämjande beroende på att tillgången av de olika kompetenserna inte är tillräcklig. Han uppger att bland annat tillgången till skolpsykolog hade behövt utökas för att det förebyggande och hälsofrämjande arbetet skulle kunna ges ett större utrymme. Gymnasiechefen säger att han bedömer att det förebyggande och hälsofrämjande arbetet som elevhälsan i dagsläget bedriver uppgår till ungefär trettio procent av det totala uppdraget elevhälsan har.

Förvaltningschefen och barn- och utbildningsnämndens presidium säger i intervju att den samlade elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Förvaltningschefen berättar att såväl tillgången till skolpsykolog som skolsköterska behöver utökas för att skapa förutsättningar för att kunna arbeta främst förebyggande

och hälsofrämjande. Förvaltningschefen uppger att han gör bedömningen att elevhälsans arbete i Ljungby kommun fortfarande är på det åtgärdande planet.

Representanter från den centrala elevhälsan säger i intervju att de diskuterar hur de ska kunna arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande arbete men att de olika professionerna i dagsläget främst arbetar åtgärdande.

I det skriftliga underlaget till Skolinspektionen från huvudman framgår att skolpsykologerna inte deltar i elevhälsans möten på gymnasieskolan.

Modersmålsundervisning erbjuds inte till de elever som har rätt till detta.

Skolinspektionen bedömer att Ljungby kommun inte uppfyller författningarnas krav när det gäller modersmålsundervisning för eleverna i gymnasieskolan. Utredningen visar att modersmålsundervisning inte erbjuds för samtliga de elever som har rätt till detta.

Av skollagen framgår att en elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet och eleven har goda kunskaper i språket.

Gymnasielärare uppger vid intervju att det varken vid tidpunkten för tillsynen eller under föregående läsår har erbjudits någon modersmålsundervisning till eleverna. Lärarna berättar att det på skolan finns elever med annat modersmål än svenska men att behovet av modersmålsundervisning inte är inventerat.

Gymnasieskolans rektorer säger i intervju att det inte erbjuds någon modersmålsundervisning till eleverna. En av rektorerna berättar att skolan nu börjat att kartlägga vilka språk eleverna har och hur man ska kunna möta behovet av modersmålsundervisning till dessa. Rektorerna uppger i intervju att det finns två elever som i dagsläget har modersmålsundervisning. En av rektorerna säger att dessa elever själva frågat efter modersmålsundervisning.

Gymnasiechefen berättar i intervju att modersmålsundervisningen i dagsläget inte erbjuds till eleverna. Gymnasiechefen berättar att det saknas en intern organisation samt rutiner för att kunna erbjuda och anordna modersmålsundervisning. Gymnasiechefen berättar att en av rektorerna nu fått i uppdrag att börja arbeta med detta men att det kommer att dröja innan modersmålsundervisningen är igång. Gymnasiechefen säger att han bedömer att modersmålsundervisningen ska kunna bedrivas enligt författningarnas krav inom ett år.

Förvaltningschefen och barn- och utbildningsnämndens presidium säger i intervju att frågan om erbjudande av modersmålsundervisning på gymnasiet har varit uppe för behandling men man inte kommit vidare med den.

Ljungby kommun fullgör inte sitt kommunala aktivitetsansvar

Skolinspektionen bedömer att Ljungby kommun, i egenskap av hemkommun, inte uppfyller författningarnas krav när det gäller det kommunala aktivitetsansvaret.

Utredningen visar att kommunen inte erbjuder de ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret några åtgärder.

Av skollagen framgår att en hemkommun löpande under året ska hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen är sysselsatta som har fullgjort skolplikten men inte har fyllt 20 år och inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationellt program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning (aktivitetsansvar). Hemkommunen har inom ramen för ansvaret uppgiften att erbjuda de ungdomar som berörs lämpliga individuella åtgärder. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning. Kommunen ska dokumentera sina insatser på lämpligt sätt och föra ett register över de ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret.

Ansvarig rektor för det kommunala aktivitetsansvaret uppger i intervju att kommunen i dagsläget inte erbjuder de ungdomar som finns inom målgruppen för det kommunala aktivitetsansvaret några åtgärder. I intervjun säger den ansvarige rektorn att kommunen känner till antalet ungdomar som berörs av kommunens aktivitetsansvar och att det nyligen anställts en person som ska arbeta fram en struktur för det kommunala aktivitetsansvaret. Uppdraget innebär bland annat att ta fram förslag på olika aktiviteter som är lämpliga att erbjuda dessa ungdomar.

Förvaltningschefen och barn- och utbildningsnämndens presidium uppger i intervju att verksamheten rörande det kommunala aktivitetsansvaret är under uppbyggnad och att kommunen behöver ta fram aktiviteter att erbjuda ungdomarna. Förvaltningschefen anger att kommunen tidigare inte haft resurser eller bemanning för det kommunala aktivitetsansvaret men att en samordnare nu är anställd för att ta fram en plan över vad kommunen ska erbjuda för aktiviteter.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Ljungby kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Ljungby kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Ljungby kommun uppfyller författningarnas krav inom utveckling av utbildningen vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

Björn Persson
Avdelningschef

Klas Tambour
Föredragande/Utreddare

Hur man överklagar, se bilaga 2

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Ljungby kommun

Bilaga 2: Överklagandehänvisning

Fakta om Ljungby kommun

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Ljungby kommun under 2017-09-19 – 2018-03-15. Detta beslut avser huvudmannens samlade ansvarstagande för utbildningen inom skolformen gymnasieskola

I Ljungby kommun erbjuds gymnasieutbildning på kommunens gymnasieskola, Sunnerbogymnasiet. Sunnerbogymnasiet erbjuder såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram och introduktionsprogrammet. Gymnasieskolan i Ljungby kommun leds av en gymnasiechef och består av tre skolenheter med var sin rektor. Sammanlagt går nästan 900 elever i Ljungby kommuns gymnasie-utbildning. Cirka 40 procent av eleverna går yrkesprogram, 38 procent går högskoleförberedande program och 22 procent av eleverna går introduktionsprogrammet. Ljungby kommun har ett samverkansavtal med kommuner i regionen om erbjudande av gymnasieutbildningar som inte kommunen ger.

Måluppfyllelse

Skolverkets statistik visar att läsåret 2015/2016 var andelen avgångselever med gymnasieexamen totalt 87,2 procent. Sett över en treårsperiod har andelen avgångselever som får en gymnasieexamen ökat till viss del. År 2016 var den genomsnittliga betygspoängen på samtliga nationella program 13,5 vilket är ungefär samma nivå som åren 2014 och 2015. Det framgår av Skolverkets statistik att den genomsnittliga betygspoängen år 2016 varierar, mellan som lägst 12,3 poäng på hantverksprogrammet till 15,7 på naturvetenskapsprogrammet.

Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.